

Sammenfatning af belysning af hjemløse borgere med anden etnisk baggrund end dansk

Indledning

Der er en overrepræsentation af hjemløse borgere med anden etnisk baggrund end dansk i Aarhus. Forligspartierne bag budget 2025 har derfor bedt om en belysning fra Sociale Forhold og Beskæftigelse med fokus på:

- Vurdering af, hvorvidt der er behov for at målrette indsatser til udvalgte målgrupper
- Vurdere mulighederne for at støtte udenlandske statsborgere i at rejse tilbage til hjemlandet eller understøtte repatriering

Sammenfatning

Belysningen viser, at hjemløse borgere med anden etnisk baggrund end dansk har komplekse og sammensatte problemstillinger, som adskiller sig fra den øvrige gruppe af hjemløse borgere. Det kalder på en styrket individuel indsats med et øget fokus på strukturelle barrierer i den kommunale praksis og på, at kulturforståelse spiller en større rolle i tilgang og indsats.

For at understøtte borgernes mulighed for at opnå stabilitet og selvstændighed i egen bolig er det nødvendigt med en strategisk prioritering af forebyggelse, kompetenceudvikling og fleksible støttestrukturer.

MSB arbejder løbende med hjælp til hjemrejse til især østeuropæiske migranter. I forhold til repatriering, det vil sige frivillig, permanent tilbagevenden til sit hjemland med henblik på at tage varigt ophold, viser belysningen, at der kun er begrænsede muligheder for dette. Der arbejdes allerede i dag med repatriering og det anbefales, at dette stadig er et fokusområde i arbejdet med hjemløse udenlandske statsborgere.

Baggrund

Belysningen, som fremgår af bilag 1, viser, at hjemløshed blandt borgere med anden etnisk baggrund end dansk i Aarhus Kommune er præget af komplekse og sammensatte problemstillinger, som adskiller sig fra den øvrige hjemløsegruppe. Der ses en tydelig overrepræsentation af både 1. og 2. generationsflygtninge-/indvandrere, særligt blandt unge mænd med mellemøstlig og afrikansk baggrund. Mange befinder sig i skjult hjemløshed, fx som sofasovere, og identificeres derfor ikke nødvendigvis som udsatte i tide og kan være svære at spotte for de medarbejdere, som får kontakt til dem.

De kvalitative input fra medarbejdere understøtter billedet af en målgruppe med betydelige sociale og helbredsmæssige udfordringer, herunder psykisk mistrivsel, rusmiddelproblematikker, traumer og manglende hverdagsfærdigheder. Samtidig oplever mange borgere en grundlæggende afstand til offentlige myndigheder og tilbud, hvilket kan hænge sammen med

11. august 2025
Side 1 af 3

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

FAS Civilsamfund og Projektunderstøttelse

Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Sag: EMN-2025-003247
Dokumentnummer:
14908831

Sagsbehandler:
Marianne Damsgaard Hansen
Susanne Corydon Harritsø

tidligere erfaringer, manglende systemkendskab og kulturelt betingede normer om selvhjulpenhed og skam i forbindelse med at modtage hjælp.

Medarbejderne peger på strukturelle barrierer, fx at eksisterende velfærdsindsatser i utilstrækkelig grad formår at imødekomme målgruppens behov. Der efterlyses en mere fleksibel, tillidsbaseret og relationel tilgang, hvor støtte ydes i borgerens nærmiljø og med respekt for kulturelle normer og familiære relationer. Der er behov for en styrket forebyggende indsats, særligt målrettet unge, samt for systematisk opkvalificering af medarbejdere i kulturforståelse, traumebevidst tilgang og normkritisk praksis.

11. august 2025
Side 2 af 3

Handlemuligheder

Muligheder for hjemrejse og repatriering

Hjemrejse kan være en relevant mulighed for en mindre gruppe udenlandske statsborgere uden fast ophold, herunder østeuropæiske migranter, som opholder sig midlertidigt i Aarhus. Her arbejdes der allerede i dag med støtte til hjemrejse i samarbejde med civilsamfundsaktører og relevante myndigheder. Dette arbejde fortsætter.

Repatriering vurderes derimod kun i meget begrænset omfang som en relevant handlemulighed for hjemløse med udenlandsk statsborgerskab. Repatriering forudsætter, at borgeren er i stand til at træffe og gennemføre en omfattende og permanent beslutning om tilbagevenden til hjemlandet, hvilket sjældent er realistisk for borgere med komplekse sociale og helbredsmæssige udfordringer.

Øvrige handlemuligheder

Borgere, for hvem hjemrejse eller repatriering ikke er relevant, bør i højere grad mødes af en styrket, differentieret indsats med respekt for kulturelle forskelle, der både adresserer de strukturelle barrierer i den kommunale praksis og understøtter borgernes mulighed for at opnå stabilitet og selvstændighed i egen bolig.

Allerede nu er der blandt medarbejderne en stigende opmærksomhed på problemstillingen, men hvis der skal skabes en mere gennemgribende og struktureret forandring i indsatserne på tværs af Sociale Forhold og Beskæftigelse, forudsætter det:

- En strategisk prioritering af forebyggelse
- Mere fleksible støttestrukturer
- Kompetenceudvikling i traumebevidst tilgang og kulturforståelse

Dette vil kræve tilførsel af ekstra midler til området og vil – alt andet lige – bidrage til i højere grad at forebygge og afhjælpe hjemløshed blandt borgere med anden etnisk baggrund end dansk.

Bilag 1: Belysning af hjemløses borgere med anden etnisk baggrund end dansk samt vurdering af hjemrejse og repatriering af udenlandske statsborgere

Bilag 2: Talmateriale belysning af hjemløse med anden etnisk baggrund end dansk

11. august 2025
Side 3 af 3

